

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Teoría e historia da literatura dramática
DISCIPLINA	Literatura Dramática III
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3,5 créditos
CARÁCTER	
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carmen Abizanda Losada
DOCENTES	Nome e apelidos: Carmen Abizanda Losada Horario titorías: Despacho: D4 Contacto: carmenabizanda@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Estudo dos principais textos e autores relevantes do período da literatura dramática universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon, ao seu contido, forma e xénero e tendo en conta a especificidade das competencias do perfil profesional do/da intérprete.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Competencias básicas adquiridas na materia de Teoría e análise dramática. Faise necesario superar a Literatura Dramática I para poder ser avaliado da Literatura Dramática II e da Literatura Dramática III
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
EI6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Lectura comprensiva e analítica dos textos das épocas correspondentes.		T8, X3, EI16
2. Comprensión dos factores sociais, estéticos e literarios que sustentan as creacións dramáticas de cada autor		T2, X6
3. Identificación dos autores e movementos, distinguindo os trazos singulares das súas obras e os discursos dramáticos vinculados.		T2, T8
4. Desenvolvemento da capacidade crítica aplicada á lectura e valoración das creacións literarias.		T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.		T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.		T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.		T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de interpretación.		X5, EI15
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as súas ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.		EI15, T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal polas materias tratadas.		T1, EI16, T2, X1, X7
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A dramaturxia contemporánea. Drama poético e postdrama. Hacia un novo concepto do personaxe.	1.1 O actor e o texto dramático no teatro contemporáneo. 1.2 Tendencias escénicas en Francia. 1.2.1 O teatro poético de Bernard-Marie Koltés 1.2.2 A obra postdramática de Michel Vinaver. 1.2.3 Os novos dramaturgos franceses. 1.2.3.1 Enzo Cormann. 1.2.3.2 Laurent Gaudé. 1.3. Teatro en lingua alemana. Heiner Müller, Botho Strauss e Peter Handke. 1.4. Dramaturgos norteamericanos: Albee e Mamet. 1.5 Italia. O posicionamento crítico de Dario Fo.	12
2. A literatura dramática do século XXI. Inglaterra. A renovación do teatro europeo.	2.1 Teatro inglés. 2.1.1 Harold Pinter. The angry young men 2.1.2 Caryl Churchill. 2.1.3 Sarah Kane. O movemento In Yer Face.	11

3. A escena española no marco do século XXI. Posguerra, ditadura e nova dramaturxia.	3.1 A posguerra e a ditadura. 3.2 . A renovación da escrita. Sanchis Sinisterra, José Luis Alonso de Santos e Ignacio Amestoy. 3.3 Os dramaturgos dos 90.	10	
4. A dramaturxia galega ante o século XXI. A xeración Abrente e o teatro último.	4.1. O grupo Abrente: 4.1.1 Manuel Lourenzo. 4.1.2 Euloxio R. Ruibal. 4.1.3 Roberto Vidal Bolaño. 4.2. Autores dos oitenta. 4. 3. A xeración dos noventa.	12	
TOTAL SESIÓNS		45	
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	5		5
Exposición maxistral	15		15
Exposición práctico-teórica	10		10
Práctica individual	5		5
Práctica colectiva	10		10
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias (Lectura e análise individual)		60	60
Outros			
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5		5
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	45	60	105
PORCENTAXE	40%	60%	100%
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como a presentar a materia.		
Exposición maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate co fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.		
Lectura e análise individual	Interpretación persoal e rigurosa dos textos de lectura obrigatoria. O alumno deberá tomar nota dos aspectos e impresións que lle suxira a lectura co obxectivo de reflexionar sobre eles e de utilízalos para a posta en común. Debe, ademais, ter especialmente en conta a análise dos elementos de significación do texto proposto polo docente para a súa lectura.		
Posta en común colectiva na aula	O alumno deberá mostrar as súas percepcións con respecto ás pezas lidas e con respecto ós contidos concretos que presente o docente.		
Traballos práctico-teóricos de	A partir do material teórico, o alumno deberá desenvolver traballos prácticos		

creación	que redunden nun mellor aproveitamento dos coñecementos adquiridos e tamén dos autores estudados.	
Actividades de avaliación	O alumno deberá ser avaliado polos traballos de aula, polas análises semanais das pezas obrigatorias, por un traballo de análise sobre unha delas e por un comentario crítico sobre a mesma.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Titorías	Os alumnos contan cunha titoría de apoio de cinco horas semanais, sen perxucio de que se fagan encontros co profesor cando o alumno así o requira. O profesor tamén estará en contacto con eles a través do enderezo electrónico.	
Corrección e comentarios	Os alumnos poderán contrastar as súas análises co profesor todas as semanas. Cada unha delas traballarán sobre unha peza distinta do periodo da literatura obxecto de estudo, contrastándoa con outras pezas do mesmo autor o doutros pertencentes ao mesmo movemento.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACION		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Aqueles alumnos que teñan dereito a avaliación continua deberán presentar os traballos prácticos de aula, os traballos individuais e máis grupais e un comentario crítico sobre alguna das pezas de obrigatoria lectura. O alumno deberá presentar na data marcada un diario coas notas que individualmente tomou da lectura das obras. Valorarase especialmente a participación activa na clase e nos debates que xurdan das análises das pezas obrigatorias. Obras de lectura obrigatoria: - <i>A noite xusto antes dos bosques</i> de Koltés. - <i>A petición de emprego</i> de Michel Vinaver. - <i>Sigue la tormenta</i> de Enzo Cormann. - <i>Cinzas nas mans</i> de Laurent Gaudé. - <i>Tres mulleres altas</i> de Edward Albee. - <i>El porteiro</i> de Harold Pinter. - <i>Kaspar</i> de Peter Handke. - <i>Morte accidental dun</i>	T2, T3, T8, T9, T14, X1, X3, X5, X7, E115	70%

<p><i>anarquista</i> de Darío Fo.</p> <p>-Lonxe de Caryl Churchill.</p> <p>-Degoiro de Sarah Kane.</p> <p>-Un sueño árabe de Roland Schimmelpfenning.(*)</p> <p>-Y los peces salieron a combatir contra los hombres de Angélica Lidell.</p> <p>-O xardín queimado de Juan Mayorga</p> <p>-¡Haber os quedado en casa, capullos! de Rodrigo García..</p> <p>-Aquelas cousas do verán de Manuel Lourenzo.(*)</p> <p>-Zardigot de Euloxio R. Ruibal.</p> <p>-Animaliños de Roberto Vidal Bolaño.</p> <p>-Footing de Gustavo Pernas.(*)</p> <p>Nalgún caso excepcional agruparanse tres lecturas pertencentes a mesma xeración nunha semana para distribuír cada unha delas a distintos grupos alumnos.</p> <p>Os textos marcados con asterisco constitúen lecturas de apoio de carácter non obrigatorio.</p> <p>Os alumnos que non teñan superada algunha das probas necesarias deberán realizar un exame na data e hora da convocatoria ordinaria.</p> <p>Tamén se terá en conta a participación e a actitude en clase de xeito que estará reflectida na nota final.</p>	<p>T8, T15</p>	<p>30%</p>
<p><u>Descrición sintética:</u></p> <p>E exercicios teórico-prácticos de creación (E exercicios de aula).</p> <p>Análise e exposición oral a partir das obras dramáticas.</p>	<p>X1, X5, X7, E15, T1, T8</p> <p>T8, T2, T14, T15, X1, X5, X7, E16</p>	<p>20%</p> <p>25%</p>

Análise e comentario crítico dunha peza de obrigada lectura.	T1,T2,T14, X1, X6, X7	25%
Actitude e participación.		30%
Calquera copia de material sacado da red ou de outro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na asignatura.		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario e tamén deberán facer unha proba de lectura sobre as pezas obrigatorias e preguntas sobre estes textos. Ademais deberase presentar ao docente o día do examen un comentario crítico sobre cada unha das pezas de lectura obrigatoria. Quen non supere a avaliación ordinaria terá que realizar este exame e presentar eses traballos.	T1, T2, T3, T8, T15, X1, X3, X5	100%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse a exame na convocatoria de xuño. Como en xullo o alumno deberá entregar un comentario crítico sobre cada unha das pezas obrigatorias e tamén terá que someterse a exame. Este consistirá en preguntas sobre os contidos aos que se refire o temario e sobre as lecturas obrigatorias.	T1, T2, T3, T8, T15, X1, X3, X5	100%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
Referencias básicas		

Díez Borque, J. M^a (1988) *Historia del teatro español*. Madrid: Gredos.
Nicoll, Allardyce (1964) *Historia del teatro mundial*. Madrid: Aguilar.
Oliva César y Torres Monreal, Francisco (1990) *Historia básica del arte escénico*. Madrid: Cátedra.
Ruiz Ramón, Francisco (2007) *Historia del teatro español del siglo XX*. Madrid: Cátedra.
Vieites, Manuel (Cood) (2008) *Literatura dramática. Unha introducción histórica*. Vigo: Galaxia.

Referencias complementarias

Aznar Soler, Manuel (2004) *Los laberintos del exilio*. Madrid: Renacimiento.
Canavaggio, Jean (1995) *Historia de la literatura española*. Barcelona: Ariel.
Gurpequi, José Antonio (2002) *Estudios sobre teatro en lengua inglesa*. Madrid: Huerfano Fierro Editores.
Hormigón, Juan Antonio (2008) *Del personaje literario-dramático al personaje escénico*. Madrid: ADE.
Leonard e Gabrielle (1996) *Panorámica del teatro español actual*. Madrid: Fundamentos.
Lorenzo Manuel e Pillado Mayor (1979) *O teatro galego*. A Coruña. Edicións do Castro.
Muñoz-Alonso López, Agustín (2003) *Teatro español de vanguardia*. Madrid: Castalia.
Pavis, Patrice (1998) *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*. Chile: Lom Ediciones.
Riquer Martín y Valverde, José María (1999) *Historia de la literatura universal*. Madrid: Gredos.
Sánchez, José Antonio (ed.) (1999) *La escena moderna*. Madrid: Akal
Zabalbeascoa, José Antonio (1988) *Teatro contemporáneo en lengua inglesa*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Calquera traballo escrito ten que manter as normas básicas de presentación, ortografía e redacción.

